

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 3, 5, 6, 7,
10, 13, 14¹, 14², 17, 17², 17⁴, 17⁵, 17⁸, 17⁹, 18, 23, 24, 31, 31¹, 37, 53 STRAIPSNIŲ, PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹², 24¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO
PROJEKTO
(TAP NR. 19-827; TAIS NR. 19-846(2))**

Nr.

Vilnius

1. Projekto rengėja – Žemės ūkio ministerija (ŽŪM).

2. Projekto tikslas – (1) įgyvendinti Tarybos reglamento (EB) Nr. 708/2007 dėl svetimų ir nevietinių rūšių panaudojimo akvakultūroje nuostatas; (2) patikslinti galiojančias Žuvininkystės įstatymo nuostatas, užtikrinant vienareikšmišką jų traktavimą ir įgyvendinimą, užkirsti kelią piktnaudžiavimui istoriniais sugautų žuvų kiekių duomenimis, siekiant gauti didesnę perleidžiamąją žvejybos teisę; (3) sudaryti sąlygas Baltijos jūros priekrantėje žvejybą vykdančioms ūkio subjektams panaudoti žvejybos galimybes, kurios nėra išnaudojamos Baltijos atviroje jūroje; (4) palengvinti sąlygas dalyvauti teisių į žvejybos galimybes aukcione.

3. Dabartinė situacija:

- 2017 m. liepos 5 d. Vyriausybės pasitarime (protokolo Nr. 28) pavesta ŽŪM parengti ir pateikti Vyriausybei naujos redakcijos Žuvininkystės įstatymo projektą. Ministro Pirmininko pavedimu, įformintu Vyriausybės kanclerio pavaduotojo 2017 m. rugpjūčio 9 d. rezoliucija Nr. S-2150, ŽŪM pavesta iki 2018 m. birželio 1 d. pateikti Vyriausybei Žuvininkystės įstatymo pakeitimo projektą dėl perleidžiamųjų teisių į žvejybos galimybes jūrų vandenyse suteikimo reglamentavimo tobulinimo;

- ŽŪM, vykdydama ES teisės aktuose nustatytą įpareigojimą valstybėms narėms iki kiekvienų metų gegužės 31 d. nusiųsti Europos Komisijai ataskaitą apie pusiausvyrą tarp jų laivynų žvejybos pajėgumų ir jų žvejybos galimybių, pateikė ataskaitą, kurioje, įvertinus situaciją, pažymėta, jog Lietuvos Respublikos žvejybos laivyno pajėgumas yra subalansuotas su žvejybos galimybėmis;

- Žuvininkystės įstatyme nustatyta, kad vienas ūkio subjektas, įskaitant su juo susijusius ūkio subjektus, gali turėti iki 40 procentų teisę (perleidžiamųjų teisių koncentracijos limitas) į Lietuvos nustatytą tam tikros rūšies žuvų žvejybos galimybes jūrų vandenyse;

- teikiamo Projekto nuostatų pakeitimai remiasi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2018 m. liepos 12 d. priimtu prejudiciniu sprendimu byloje C-540/16, pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo prašymą, ar pagal 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1380/2013 valstybei narei draudžiama pasirinkti jai paskirtų žvejybos kvotų paskirstymo metodą, lemiantį nevienodas sąlygas šioje srityje veiklą vykdančioms ūkio subjektams varžytis dėl didesnio žvejybos galimybių kiekio;

- šiame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad „Lietuvos Respublika jai skirtas žvejybos galimybes nutarė paskirstyti taikydama metodą, iš esmės pagrindžiamą „ankstesnių duomenų apie sužvejotus kiekius“ kriterijumi“ ir kad „žvejybos galimybių paskirstymo metodas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, atitinka Reglamento Nr. 1380/2013 17 straipsnyje nustatytus skaidrumo ir objektyvumo reikalavimus“. Taip pat pažymėjo, kad Žuvininkystės įstatyme nustatytas aukciono mechanizmas ir vienam ūkio subjektui nustatyta 40 proc. žvejybos galimybių Baltijos jūroje riba, todėl pagrindinėje byloje nagrinėjamas paskirstymo metodas nelemia visiško atitinkamos rinkos uždarymo, juo nepakeičiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsniu

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 3, 5, 6,
7, 10, 13, 14¹, 14², 17, 17², 17⁴, 17⁵, 17⁸, 17⁹, 18, 23, 24, 31, 31¹, 53 STRAIPSNIŲ, PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹², 24¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO
PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS) (TAP NR. 19-827)
(TAIS NR. 19-846(2))**

Nr.

Vilnius

Įvertinę Įstatymo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalimi keičiamas Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 2 straipsnis, papildant jį 3¹ dalimi, apibrėžiančia sąvoką *akvakultūros tvenkinių ūkis*, tuo pačiu atsisakant sąvokos *pramoninis akvakultūros tvenkinių ūkis*. Pakeitimas argumentuojamas tuo, kad įgyvendinant 2007 m. birželio 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 708/2007 dėl svetimų ir nevietinių rūšių panaudojimo akvakultūroje, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 304/2011 (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 708/2007) nuostatas, siekiama apsaugoti vandens buveines nuo rizikos, susijusios su nevietinių ir svetimų žuvų rūšių naudojimu akvakultūroje, atsisakyti pramoninių akvakultūros tvenkinių ūkių kriterijų, nes *veiklos apribojimai turėtų būti taikomi visuose akvakultūros tvenkinių ūkiuose*. Atkreiptinas dėmesys, kad Reglamento (EB) Nr. 708/2007 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog: „Šis reglamentas netaikomas dekoratyvinių vandens gyvūnų arba augalų laikymui naminių gyvūnėlių parduotuvėse, soduose, izoliuotuose sodų tvenkiniuose ar akvariumuose, atitinkančiuose 2006 m. rugsėjo 20 d. Komisijos sprendimo 2006/656/EB, nustatančio gyvūnų sveikatos reikalavimus ir sertifikavimo reikalavimus, taikomus importuojant žuvis dekoratyviniais tikslais 6 straipsnį, arba objektuose, kuriuose įrengtos nuotekų valymo sistemos, sudarančios sąlygas įgyvendinti 1 straipsnyje nustatytus tikslus“. Atsižvelgiant į tai, kyla pagrįstų abejonių, ar nauja sąvoka *akvakultūros tvenkinių ūkis* neapims ir Reglamento (EB) Nr. 708/2007 2 straipsnio 4 dalyje nurodytų objektų, kuriems reglamente nustatytas reguliavimas neturėtų būti taikomas. Siūlytina įvertinti, ar aptartos problemos neišspręstų sąvokos *akvakultūros tvenkinių ūkis* apibrėžties papildymas kriterijumi, aptariančiu šio ūkio tikslą – ekonominės naudos siekimą.

2. Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi papildomoje Žuvininkystės įstatymo 2 straipsnio 6¹ dalyje pateikiama nuoroda į reglamentą (ES) 2017/2403 turėtų būti tikslinama vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 6.1 papunkčiu ir Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus pateikimo įstatymuose ir kituose teisės aktuose rekomendacijų, patvirtintų Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 13 d. Nr. 106K, 9 punktu.

3. Įstatymo projekto 1 straipsnio 5 dalimi keičiamoje Žuvininkystės įstatymo 2 straipsnio 27 dalyje blanketinė nuoroda turėtų būti pateikta ne į Reglamento (EB) Nr. 708/2007 3 straipsnio 3 dalį, o į šio straipsnio 3 punktą, nes šis straipsnis į dalis neskirstomas.

4. Įstatymo projekto 1 straipsnio 6 dalimi keičiamoje Žuvininkystės įstatymo 2 straipsnio 31 dalyje sąvokos *verslinė žvejyba* apibrėžimas siejama su pelno siekimu. Siūlytina pakartotinai įsivertinti, ar toks kriterijus yra tinkamas, t. y., ar nevertėtų verslinės žvejybos sieti su siekiu gauti pajamų, o ne su pelno siekiu, juo labiau, kad verslinę žvejybą teoriškai galėtų vykdyti ir pelno nesiekiantys juridiniai asmenys.

5. Neaiškus Įstatymo projekto 1 straipsnio 8 dalimi atliekamo Žuvininkystės įstatymo 2 straipsnio 45 dalies pakeitimo tikslas, nes terminas *žuvų išteklių išsaugojimas ir atkūrimas* būtų ir toliau vartojamas šio įstatymo 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 2 straipsnio 34 dalyje, septintojo skirsnio pavadinime. Taip pat neaišku, kodėl siūloma apibrėžti sąvoką *žuvų išteklių išsaugojimas*, tačiau nesiūloma apibrėžti sąvokos *žuvų išteklių atkūrimas*. Be to, Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamame Žuvininkystės įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte įvedama nauja terminologija – *žuvų išteklių atkūrimas (žuvivaisa)*, kuri nederės su kitose Žuvininkystės įstatymo struktūrinėse dalyse (1 straipsnio 1 ir 2 dalys, 2 straipsnio 21, 34, 40 dalys, septintojo skirsnio pavadinimas, 40 straipsnio 5 punktas, 41 straipsnio 4 punktas) vartojamu terminu *žuvų išteklių atkūrimas*. Maža to, pagal Žuvininkystės įstatymo 2 straipsnio 40 dalyje pateikiamą sąvokos *žuvivaisa* apibrėžimą, žuvų išteklių atkūrimas yra tik vienas iš šios veiklos tikslų.

6. Neaiškus Įstatymo projekto 2 straipsniu atliekamų Žuvininkystės įstatymo 3 straipsnio pakeitimų santykis su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi. Įstatymo projektu siūloma atsisakyti nuostatų, kad Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijos *organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja* valstybės politikos įgyvendinimą atitinkamose valdymo srityse, vietoj to, numatant, kad jos *užtikrina* šios politikos įgyvendinimą. Pažymėtina, kad Vyriausybės įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje būtent ir atskleista, kokiais būdais ministerijos užtikrina valstybės politikos įgyvendinimą, t. y., atlikdamos organizavimo, koordinavimo ir kontrolės veiksmus, todėl neaiškus siūlomo pakeitimo tikslas.

Taip pat atsižvelgiant į tai, kad valstybės politikos formavimas, jos įgyvendinimo organizavimas, koordinavimas ir kontrolė ministrui pavestose valdymo srityse yra bendroji ministerijos kompetencija, kuria atskleidžiama ministerijos paskirtis ir kuri yra tiesiogiai įtvirtinta Vyriausybės įstatyme, laikytina, kad Žuvininkystės įstatymo 3 straipsnio 1 dalis yra perteklinė Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalies atžvilgiu (atsižvelgiant ir į tą aplinkybę, kad konkrečios valstybės valdymo sritys ministrams yra paskirstytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330). Be to, specialioji šių ministerijų kompetencija yra atskleidžiama per kitas Žuvininkystės įstatymo nuostatas.

7. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, siūlytina Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalimi keičiamoje Žuvininkystės įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje po žodžio „*teises*“ įrašyti žodžius „*ir pareigas*“.

Taip pat pažymėtina, kad vadovaujantis keičiama Žuvininkystės įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, neaišku, pagal ką bus apsisprendžiama, koks konkretus subjektas(-ai) – Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija, valstybės įmonė, kurios savininko teisės ir pareigos įgyvendina Žemės ūkio ministerija, ar jos abi – atliks Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos posistemų, kuriuose kaupiami žuvininkystės duomenys, tvarkytojo funkcijas. Be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 2 straipsnio 16 dalimi ir 30 straipsniu, valstybės informacinės sistemos tvarkytojas (tvarkytojai) nurodomi šios informacinės sistemos nuostatuose, todėl Žuvininkystės įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostata, aptarianti, kokie subjektai turėtų atlikti Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos posistemų, kuriuose kaupiami žuvininkystės duomenys, tvarkytojo funkcijas, laikytina nederančia su valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme nustatytu teisiniu reguliavimu.

8. Nors Įstatymo projekto aiškinamajame rašte deklaruojama, kad vienas šio projekto tikslų yra numatyti galimybę panaudojant Žuvų išteklių išsaugojimo priemonių rėmimo programos lėšas išmokėti kompensacijas už galimybės žvejoti (vykdyti verslinę žvejybą) netekimą dėl bet kokios valdžios institucijų, valstybės ir savivaldybės įmonių ar įstaigų vykdomos ūkinės veiklos, tačiau Įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamame Žuvininkystės įstatymo 7 straipsnio 1 dalie 3 punkte siūloma apsiriboti vieninteliu kompensavimo atveju, t. y., tuomet, jeigu galimybės žvejoti terminuotai netenkama dėl krantotvarkos darbų Baltijos jūroje. Kadangi nepateikta jokių tokio pakeitimo paaiškinimų, lieka neaišku, kodėl verslinę žvejybą vykdančioms subjektams nenumatoma kompensacija už nuostolius, kuriuos jie patirtų dėl kitos valdžios institucijų, valstybės ir

savivaldybės įmonių ar įstaigų vykdomos ūkinės veiklos. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojanti Žuvininkystės įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkto redakcija tokio ribojimo nenumato.

9. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamoje Žuvininkystės įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje numatomą įpareigojimą Lietuvos transporto saugos administracija galėtų įvykdyti tik su sąlyga, jog jai būtų sudaryta galimybė naudotis Žvejojančių jūrų vandenyse laivų duomenų sistemos duomenimis.

10. Įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalimi keičiamame Žuvininkystės įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies 4 punkte numatoma, kad apskaičiuojant ūkio subjektui kvotos dydį žvejybai Kuršių mariose yra atsižvelgiama į tai, jog nebūtų viršijamas ūkio subjekto turėtų žvejybos kvotų vidurkis per 3 paskutinius kalendorinius metus iki tų metų, kuriais yra suteikiama teisė į žvejybos kvotą. Iš pateiktos punkto redakcijos neaišku, ar šis vidurkis apimtų tik tiesiogiai ūkio subjektui suteiktas kvotas ar ir tas kvotas, kurias ūkio subjektas buvo įgijęs, pvz., nuomos ar panaudos būdu.

Taip pat siūlytina vietoj prieš žodžius „iki tų metų“ vartojamo žodžio „metų“ įrašyti žodį „metus“.

11. Įstatymo projekto 10 straipsnio 1 dalimi keičiamoje Žuvininkystės įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje numatoma, kad: „Ūkio subjektai gali užsiimti priekrantės žvejyba <...> žemės ūkio ministrui nustačius *bendras žvejybos galimybes* ūkio subjektams, turintiems teisę naudoti žvejybos įrankius“. Atkreiptinas dėmesys, kad Žvejybos įstatymo 2 straipsnio 8 ir 50 dalyse yra apibrėžtos tik sąvokos *individualios žvejybos galimybės* ir *žvejybos galimybės*, todėl neaišku, ką apima terminas *bendros žvejybos galimybės*. Siūlytina šią sąvoką apibrėžti.

12. Siūlytina įsivertinti, ar Įstatymo projekto 10 straipsnio 2 dalimi papildomoje Žuvininkystės įstatymo 17 straipsnio 2¹ dalyje vietoj žodžio „negalima“ nebūtų tikslingiau vartoti žodį „neįmanoma“ arba Žuvininkystės tarnybos sprendimą dėl verslinės žvejybos sustabdymo stichinės nelaimės, vykdomų darbų jūrų vandenyse ar nelaimės dėl žmonių veiklos atvejais sieti su grėsme ūkio subjekto darbuotojų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai.

13. Siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 10 straipsnio 5 dalimi keičiamą Žuvininkystės įstatymo 17 straipsnio 9 dalį, nurodant pilną „Tarybos“ pavadinimą.

14. Įstatymo projekto 10 straipsnio 6 dalimi keičiama Žuvininkystės įstatymo 17 straipsnio 15 dalis tikslintina tuo aspektu, kad įsigalioti turėtų ne asmeniui suteikiama teisė, o Žvejybos teisių suteikimo komisijos sprendimas dėl tokios teisės suteikimo.

Aiškumo dėlei siūlytina Įstatymo projekto 10 straipsnio 6 dalimi keičiamoje Žuvininkystės įstatymo 17 straipsnio 15 dalyje vietoj žodžių „po paskelbimo apie galutinę Žvejybos teisių

suteikimo komisijos sprendimą“ duoti nuorodą į konkrečią siūlomo papildyti Žuvininkystės įstatymo 17¹² straipsnio dalį, nes nėra aišku, apie kokią *galutinį* komisijos sprendimą kalbama.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad siūlomo papildyti Žuvininkystės įstatymo 17¹² straipsnio 7 dalis aptaria galimus Žvejojimo teisių suteikimo komisijos sprendimus, o ne komisijos sprendimų paskelbimo ir ūkio subjektų informavimo terminus, todėl nukreipiamoji nuoroda nėra tinkama. Be to, šios Įstatymo projekto 10 straipsnio 6 dalimi keičiamos Žuvininkystės įstatymo 17 straipsnio 15 dalies nuostatos tikslingumas apskritai kelia pagrįstų abejonių, nes siūlomo papildyti Žuvininkystės įstatymo 17¹² straipsnio 10 dalyje numatoma, kad *„apie priimtą sprendimą pareiškėjas informuojamas ir sprendimas paskelbiamas šio įstatymo 17 straipsnio 15 dalyje numatyta tvarka“*. Taigi, lieka neaišku, kokiais terminais turėtų būti paskelbtas „galutinis“ Žvejojimo teisių suteikimo komisijos sprendimas ir apie šį sprendimą informuoti ūkio subjektai, nes tai turinčios aptarti įstatymo nuostatos tiesiog nukreiptų viena į kitą.

15. Įstatymo projekto 11 straipsnio 1 dalimi keičiamoje Žuvininkystės įstatymo 17² straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių *„pagal aukcione suteiktą“* įrašytini žodžiai *„pagal aukcione įsigytą“*.

16. Įstatymo projekto 12 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 17⁴ straipsnio 8 dalyje numatoma, kad „ūkio subjekto, perleidusio dalį ar visą teisę į žvejojimo galimybes mažiau kaip prieš 3 kalendorinius metus iki tų kalendorinių metų, kuriais iš naujo pagal atskaitos duomenis suteikiamos teisės į žvejojimo galimybes, atskaitos duomenys skaičiuojami pagal paskutinius 3 kalendorinius metus iki teisės į žvejojimo galimybes galiojimo pabaigos, neįskaičiuojant einamųjų kalendorinių metų, kuriais vyksta Žvejojimo teisių suteikimo komisijos posėdis“. Dėl tokio siūlomo teisinio reguliavimo kyla keletas klausimų: 1) siūlomoje nuostatoje yra tam tikro nelogiškumo, nes joje keliama sąlyga, kad ūkio subjektas būtų, perleidęs dalį ar visą teisę į žvejojimo galimybes likus *mažiau kaip 3 kalendoriniams metams* iki tų kalendorinių metų, kuriais iš naujo pagal atskaitos duomenis suteikiamos teisės į žvejojimo galimybes, todėl neaišku, kodėl atskaitos duomenys skaičiuojami pagal *paskutinius pilnus 3 kalendorinius metus* iki teisės į žvejojimo galimybes galiojimo pabaigos, neįskaičiuojant einamųjų kalendorinių metų, kuriais vyksta Žvejojimo teisių suteikimo komisijos posėdis, t. y., apskaičiuojant atskaitos duomenis būtų traukiama ir dalis ūkio subjekto veiklos rezultatų, kuriuos jis pasiekė iki teisės į žvejojimo galimybes perleidimo momento; 2) neaišku, kodėl ši nuostata būtų taikoma ir tuo atveju, kai ūkio subjektas būtų perleidęs *visą* teisę į žvejojimo galimybes. Juk šiuo atveju ūkio subjektas neturėtų jokių veiklos rezultatų, kadangi perleisdamas teisę į žvejojimo galimybę, jis negalėtų įgyti ir individualių žvejojimo galimybių.

Analogiškas pastebėjimas taikytinas ir Įstatymo projekto 15 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 17⁹ straipsnio 3 daliai.

17. Siūlytina pagrįsti, kodėl atsisakoma Įstatymo projekto 12 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 17⁴ straipsnio 9 dalies. Analogiškas siūlymas taikytinas ir dėl Įstatymo projekto 15 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 17⁹ straipsnio 4 dalies išbraukimo.

18. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 12 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 17⁴ straipsnio 11 dalies konstrukcija yra ydinga tuo aspektu, kad iš pradžių siūloma įtvirtinti imperatyvią nuostatą, jog tuo atveju, jei reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perima keli ūkio subjektai, *reorganizavimo sąlygose* kiekvienam iš pastarųjų ūkio subjektų *turi būti nurodyta* reorganizuoto ūkio subjekto duomenų dalis procentais, įskaitoma į reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusių ūkio subjektų pasirenkamų metų duomenis. Tačiau po to yra aptariama situacija, kai reorganizavimo sąlygose nėra aptartas reorganizuoto ūkio subjekto duomenų dalies paskirstymas po reorganizavimo veiksiantiems ūkio subjektams. Manytina, kad tokios situacijos būti negalėtų, nes neišpildžius pirmosios sąlygos reorganizavimo sąlygos negalėtų būti tvirtinamos, kadangi jos neatitiktų imperatyvaus įstatymo reikalavimo.

19. Neaišku, ar pagal Įstatymo projekto 13 straipsniu keičiamą Žuvininkystės įstatymo 17⁵ straipsnio 1 dalies 1 punktą „*paskutiniai 3 kalendoriniai metai*“ apimtų ir einamuosius kalendorinius metus, kuriais vyksta Žvejybos teisių suteikimo komisijos posėdis, ar šių metų neapimtų.

20. Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 15 straipsniu papildomame Žuvininkystės įstatymo 17¹² straipsnyje siūlomos įtvirtinti išankstinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūros tikslingumas kelia pagrįstų abejonių. Visų **pirma**, neaišku, kodėl šiuo atveju nepakaktų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo trečiajame skirsnyje aptartos administracinės procedūros taikymo. Žemės ūkio ministerija argumentuoja, kad šiuo atveju administracinė procedūra negalėtų būti taikoma ir reikalinga speciali išankstinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūra, nes „Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyto skundų nagrinėjimo reguliavimo ir klaidų ištaisymo procedūros nepakanka, kadangi pastebėjus klaidą jau po teisių į žvejybos galimybes ir teisių naudoti žvejybos įrankius paskirstymo, siekiant ją ištaisyti, reikėtų stabdyti žvejybą visiems ūkio subjektams, jie patirtų dėl to nuostolių“, todėl „<...> siekiant išvengti tokių situacijų ir suteikti galimybę ūkio subjektams įvertinti jiems apskaičiuotas suteiktinas teises į žvejybos galimybes ar teises naudoti žvejybos įrankius, įstatymo projektu atidedamas teisių į žvejybos galimybes ir teisių naudoti žvejybos įrankius įsigaliojimo laikas, atitinkamai nustatomas apskundimo laikotarpis, kol teisės į žvejybos galimybes dar galutinai neįsigaliojo, per kurį galėtų būti ištaisytos klaidos, ir numatyta, koku būdu nuostolį patyrusiam ūkio subjektui galėtų būti

kompensuojama vėliau, jau įsigaliojus teisėms į žvejybos galimybes“. Atkreiptinas dėmesys, kad ir nenustatant specialios išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūros įstatymo projekte būtų galima nustatyti sąlygą dėl Žvejybos teisių suteikimo komisijos sprendimo įsigaliojimo atidėjimo, t. y., tokiai sąlygai nustatyti nereikia kurti specialios ginčų nagrinėjimo tvarkos. **Antra**, neaišku, kodėl numatoma, kad Žvejybos teisių suteikimo komisijos sprendimo apskundimas būtų galimas tik dėl pastebėtų klaidų ištaisymo, t. y., kodėl išankstinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka nebūtų galima taikyti tais atvejais, kai ūkio subjektas manytų, kad priimdama sprendimą komisija, pvz., netinkamai pritaikė teisę į žvejybos galimybes ar teisę naudoti žvejybos įrankius įtakojančius kriterijus ar pažeidė teisės aktų reikalavimus. **Trečia**, pažymėtina, kad techninės klaidos sprendime padarymas nėra sąmoningas veiksmas, todėl neaišku, kodėl šių klaidų taisymo procesas apskritai priskiriamas ginčo procedūros kategorijai. Jeigu priimant administracinį sprendimą buvo padaryta techninė klaida ir asmuo apie šią klaidą informuotų sprendimą priėmusį viešojo administravimo subjektą, o pastarasis sutiktų, kad tokia klaida padaryta buvo, tai apskritai nebūtų jokio ginčo – viešojo administravimo subjektas tiesiog turėtų ištaisyti minėtą klaidą, o ne pradėti ginčo ne teismo tvarka procedūrą. **Ketvirta**, skaidrumo aspektu kelia abejonių tai, kad išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūrą vykdytų ir sprendimo pagrįstumą vertintų pats šį sprendimą priėmęs subjektas – Žvejybos teisių suteikimo komisija. Neaišku, kodėl kilus ginčui dėl Žvejybos teisių suteikimo komisijos priimtų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo, šis ginčas negalėtų būti nagrinėjamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad tik dėl techninių klaidų Žvejybos teisių suteikimo komisijos priimtuose sprendimuose ištaisymo, Žuvininkystės įstatyme įtvirtinti specialios išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūros netikslinga. Žemės ūkio ministerijos deklaruojamoms problemoms spręsti galbūt pakaktų tik nuostatų, susijusių su Žvejybos teisių suteikimo komisijos sprendimo įsigaliojimo atidėjimu ir nuostolių, kilusių dėl komisijos sprendimuose esančių klaidų, atlyginimu.

Jeigu vis dėlto būtų apsispręsta, kad tokia procedūra reikalinga, tuomet siūlytina išplėsti tokios procedūros inicijavimo pagrindus, t. y., numatyti galimybę kreiptis į šią procedūrą vykdančią subjektą ne tik dėl techninių klaidų priimtuose sprendimuose ištaisymo (apskritai, techninių klaidų sprendime padarymas neturėtų būti laikomas vienu iš kreipimosi pagrindų, nebent sprendimą priėmęs subjektas atsisako šią klaidą ištaisyti). Taip pat kyla abejonių dėl skundo pateikimo termino trukmės ir jo pradžios pagrįstumo (numatoma, kad skundas turėtų būti pateiktas per 5 darbo dienas nuo Žvejybos teisių suteikimo komisijos sprendimo paskelbimo Žemės ūkio ministerijos ir Žuvininkystės tarnybos interneto svetainėse). Neaišku, kodėl šio termino pradžia siejama su

sprendimo paskelbimu, o ne su jo įteikimu ūkio subjektui (atkreiptinas dėmesys, kad pagal 17 straipsnio 15 dalį ūkio subjektas turėtų būti privalomai informuojamas apie komisijos priimtą sprendimą).

Iš Įstatymo projekto 15 straipsniu papildomo Žuvininkystės įstatymo 17¹² straipsnio 8 dalies lieka neaišku, ar Žvejybos teisių suteikimo komisija galėtų ištaisyti technines klaidas savo iniciatyva. Pvz., šios dalies 1 punkte numatoma, kad skundas atmetamas, jeigu praleistas skundo padavimo terminas. Atsižvelgiant į tai, kad terminas skundui pateikti būtų labai trumpas, praktikoje gali susiklostyti situacija, kad skundą pateikti bus nespėjama. Ar tai reikštų, kad vien dėl to komisijos sprendimas nebūtų taisomas, nors techninė klaida ir būtų akivaizdi? Jeigu taip, tai tokia situacija neatitiktų elementarių protingumo ir rūpestingumo principų.

Neaiškus Įstatymo projekto 15 straipsniu papildomo Žuvininkystės įstatymo 17¹² straipsnio 9 dalies nuostatos, numatančios, kad „atmetusi skundą, Žvejybos teisių suteikimo komisija raštu praneša apie tai pareiškėjui ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo“, ir 10 dalies nuostatos, numatančios, kad „apie priimtą sprendimą pareiškėjas informuojamas ir sprendimas paskelbiamas šio įstatymo 17 straipsnio 15 dalyje numatyta tvarka“, santykis.

Pagal Įstatymo projekto 15 straipsniu papildomo Žuvininkystės įstatymo 17¹² straipsnio 12 dalį, neaišku, kokie veiksmai turėtų būti atliekami tuo atveju, jeigu teismas nuspręstų, kad ūkio subjektui buvo skirta didesnės apimties teisė į žvejybos galimybes ar teisė naudoti žvejybos įrankius tam tikrame žvejybos bare. Taip pat neaišku, kodėl, teismui nusprendus, kad ūkio subjektui buvo skirta nepakankamo dydžio teisė į žvejybos galimybes, jam būtų kompensuojami nuostoliai skiriant papildomas individualios žvejybos galimybes iš žvejybos galimybių rezervo, tačiau nebūtų atitinkamai mažinamos kitiems ūkio subjektams suteiktos nepagrįstai didelės apimties teisės į žvejybos galimybes (analogiškai kaip teisės naudoti žvejybos įrankius atveju).

21. Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalimi keičiamame Žuvininkystės įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 2 punkte prieš skaičius ir žodžius „2017 m. gruodžio 12 d.“ įrašytinas žodis „atitinka“. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad turėtų būti tikslinama nuoroda į reglamentą (ES) Nr. 2017/2403, nes jis Žuvininkystės įstatymo tekste būtų minimas nebe pirmą kartą.

22. Nesuprantama, kodėl Įstatymo projekto 19 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje kalbama tik apie nuosavybės teisę į akvakultūros tvenkiniuose ir uždarosiose akvakultūros sistemose auginamas žuvis. Atkreiptinas dėmesys, kad Žuvininkystės įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje pateikiamas sąvokos *akvakultūra* apibrėžimas apima visus vandens organizmus, kurie auginami ir (arba) veisiami taikant metodus, kuriais siekiama gauti didesnę nei natūraliomis sąlygomis produkciją.

23. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte Žuvininkystės įstatymo 24 straipsnio 3 ir 4 dalių atsisakymas grindžiamas tuo, kad „šios nuostatos įtrauktos į Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2031“. Pažymėtina, kad nėra garantijų, jog Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2031 bus priimtas, todėl jo nepriėmus, o Žuvininkystės įstatyme atsisakius nuostatų, reglamentuojančių akvakultūros tvenkinių apsaugos juostų naudojimą ir draudimus, šie klausimai apskritai nebūtų niekur reglamentuoti. Be to, kartu su Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2031 Lietuvos Respublikos Seime yra užregistruotas ir Žuvininkystės įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2839, kuriuo siūloma keisti (bet neatsisakyti) Žuvininkystės įstatymo 24 straipsnio 3 ir 4 dalis. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad šiuo metu siūlyti atsisakyti Žuvininkystės įstatymo 24 straipsnio 3 ir 4 dalių nėra teisinio pagrindo.

24. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo projekto 19 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 24 straipsnio 3 dalies 1 punkto redakciją, neaišku, ar akvakultūros tvenkinių ūkiuose būtų draudžiama naudoti visus pesticidus, ar tik tuos, kurie neskirti akvakultūros tvenkiniams eksploatuoti ir prižiūrėti.

25. Atkreiptinas dėmesys, kad reglamente (EB) Nr. 708/2007 vartojamas terminas vandens organizmai, todėl neaišku, kodėl Įstatymo projekto 20 straipsniu papildomame Žuvininkystės įstatymo 24¹ straipsnyje apsiribojama tik žuvų rūšimis.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 20 straipsniu papildomo Žuvininkystės įstatymo 24¹ straipsnio 1 dalyje numatomų leidimų išdavimas negalėtų būti pavestas Žemės ūkio ministerijai, nes ši funkcija priskirtina valstybės politikos įgyvendinimo kategorijai, todėl nederėtų su Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta ministerijos paskirtimi. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalį, valstybės politikos įgyvendinimo funkcijos ministerijai gali būti pavestos tik įstatymų nustatytais atvejais ir nustatytam terminui. Analogiškas pastebėjimas taikytinas ir Įstatymo projekto 21 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 31 straipsnio 7 daliai.

26. Atkreiptinas dėmesys, kad reglamento (EB) Nr. 708/2007 10 straipsnyje konkretus terminas, per kurį pareiškėjas turėtų būti informuotas apie sprendimą išduoti leidimą arba atsisakymą jį išduoti, nenustatytas, o tiesiog nurodyta, kad pareiškėjas turi būti informuojamas per „pagrįstą laikotarpį ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo paraiškos pateikimo dienos“. Atsižvelgiant į tai, siūlytina arba šį terminą nurodyti tiesiogiai Įstatymo projekto 20 straipsniu papildomo Žuvininkystės įstatymo 24¹ straipsnio 4 dalyje arba pateikiant blanketinę nuorodą į pagal šio straipsnio 10 dalį žemės ūkio ministro tvirtinamą tvarką.

27. Siūlytina papildyti Įstatymo projekto 20 straipsniu papildomo Žuvininkystės įstatymo 24¹ straipsnio 5 dalį, aptariant pasekmes, kurios kiltų, jeigu pareiškėjas nepateiktų trūkstančių dokumentų ar informacijos.

28. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu teisėkūros aiškumo principu, siūlytina Įstatymo projekto 20 straipsniu papildomo Žuvininkystės įstatymo 24¹ straipsnio 7 dalyje atskleisti, kokiais atvejais įvykus nenumatytiems įvykiams, turintiems neigiamą poveikį aplinkai arba vietinėms populiacijoms, leidimas introdukuoti svetimą arba perkelti nevietinę žuvų rūšį būtų tik sustabdomas, o kokiais – panaikinamas, nes reglamento (EB) Nr. 708/2007 12 straipsnyje šie atvejai nėra konkrečiai atskleisti, todėl praktikoje nebūtų aišku, kurią iš procedūrų taikyti.

29. Įstatymo projekto 21 straipsniu keičiamame Žuvininkystės įstatymo 31 straipsnyje numatoma sukurti Žalos žuvų ištekliais mažinimo priemonių rėmimo programą, numatant šios programos lėšų šaltinius, programos lėšų panaudojimo galimybes, pagrindinius administravimo aspektus. Kaip vieną iš argumentų dėl siūlomo teisinio reguliavimo, Žemės ūkio ministerija nurodo tai, kad Žuvų išteklių išsaugojimo priemonių rėmimo programos lėšų šaltiniai būtų analogiški Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų šaltiniams, o numatomos finansuoti priemonės analogiškos numatytoms finansuoti iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos priemonėms. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2019 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 520 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą, be kita ko prašydama ištirti, ar Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo 3 ir 4 straipsniai atitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalį, 67 straipsnio 14 punkto nuostatą, kad Lietuvos Respublikos Seimas tvirtina valstybės biudžetą, 94 straipsnio 4 punkto nuostatą, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą, 129 straipsnį, 130 straipsnio nuostatą, kad valstybės biudžeto projektą sudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybė, 131 straipsnį ir konstitucinį teisinės valstybės principą. Taigi, manytina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė negalėtų pritarti analogiškos Aplinkos apsaugos rėmimo programai, dėl kurios atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai pačiai Lietuvos Respublikos Vyriausybei kyla abejonių, programos sukūrimui.

Taip pat pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas 2002 m. sausio 14 d. nutarime yra konstatavęs, kad tam tikras išlaidas numatančiais kitais, ne valstybės biudžeto, įstatymais negalima reguliuoti santykių, kuriuos pagal Konstituciją galima reguliuoti tik valstybės biudžeto įstatyme. Biudžetiniams metams planuojamos valstybės pajamos ir išlaidos gali būti numatytos tik įstatymu patvirtintame valstybės biudžete. Ne valstybės biudžeto įstatymais išlaidas

galima numatyti tik *konkrečiai apibrėžtam, visuotinai svarbiu tikslui pasiekti per įstatymo nustatytą laiką ir tik tada, kai šių reikmių negalima patenkinti per vienerius biudžetinius metus, tačiau jais negali būti numatomos išlaidos valstybės nuolatinėms funkcijoms vykdyti, visuomenės kasdienėms reikmėms finansuoti*. Iš Žalos žuvų ištekliais mažinimo priemonių rėmimo programos lėšų būtų finansuojamos ir priemonės, skirtos žuvų ištekliais atkurti ir saugoti, gausinti ar jų gausai reguliuoti, žuvininkystės, ypač tausios žvejybos, srityje švietimui, mokymui, žuvininkystės informacijai skleisti. Kyla pagrįstų abejonių, ar šios priemonės nepatektų į minėtą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išskirtą veiklų kategoriją – *valstybės nuolatinės funkcijos, visuomenės kasdienės reikmės*, kuriai negali būti numatytos išlaidos specialiaisiais įstatymais. Taip pat pastebėtina, kad 2017 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 31 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 31¹ straipsniu įstatymu buvo pripažintos netekusiomis galios Žuvininkystės įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatos, kurios yra labai panašios į Įstatymo projektu siūlomas įtvirtinti Žuvininkystės įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatas, argumentuojant jų galimu prieštaravimu Lietuvos Respublikos Konstitucijos 131 straipsnio 2 daliai.

30. Manytina, kad Įstatymo projekto 22 straipsniu siūlomą Žuvininkystės įstatymo 31¹ straipsnio pakeitimą atlikti netikslinga, nes Žuvų išteklių išsaugojimo priemonių rėmimo programai skirtos lėšos būtų surenkamos į valstybės biudžetą ir tik po to privalomai skiriamos šiai programai, t. y., jos bet kokių atveju būtų laikomos valstybės biudžeto lėšomis, todėl Žuvininkystės įstatymo 31¹ straipsnis turėtų apimti ir visas Įstatymo projekto 21 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje numatomas lėšas.

31. Siūlytina pagrįsti, dėl kokių priežasčių Įstatymo projekto 25 straipsniu keičiamame Žuvininkystės įstatymo priede atsisakoma nuorodų į atskirus Europos Sąjungos teisės aktus.

32. Atkreiptinas dėmesys, jog teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikta klaidinga nuoroda į Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą, kuriuo patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa.

Teisės grupės patarėjas

Ramutis

Prišmantas

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, el. p. ramutis.prismantas@lr.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 11 (2019-06-19 14:42:40)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 3, 5, 6, 7, 10, 13, 14(1), 14(2), 17, 17(2), 17(4), 17(5), 17(8), 17(9), 18, 23, 24, 31, 31(1), 53 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17(12), 24(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2019-06-07T11:40:43.540+03:00 Nr. NV-1604
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2019-06-07T14:10:00.6043206+03:00 Nr. 1D-LRV-280
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ramutis Prišmantas, patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-06-07T11:40:17.985+03:00
Parašo formatas	Xades-T
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM, 2.5.4.97=#1309313838373738333135, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-11-25 16:44:45
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	DIVIS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-06-07T11:40:43.576+03:00
Parašo formatas	Xades-EPES
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246, RCSC, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-26 14:02:02
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, -
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-06-07T14:10:18.7448743+03:00
Parašo formatas	Xades-EPES
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	1.2.840.113549.1.9.1=#160b696e666f407a756d2e6c74,ZUM,ZUM,Zemes Ukio Ministerija,L=Vilnius,2.5.4.8=#16074c696574757661,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-30 11:50:28
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.4.46
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2019-06-19 14:42:40 atspausdino Adrija Gasiliauskienė

užtikrinamos laisvės esmė. Be to, Žuvininkystės įstatymas nepažeidžia vienodo požiūrio principo, nepažeidžiama ir teisių, kurias įvairių tipų ūkio subjektai turi pagal Chartijos 20 straipsnį, esmė;

- Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, kad „pagrindinėje byloje nagrinėjamu žvejybos galimybių paskirstymo metodu, iš esmės grindžiamu istorine dalimi, siekiama užtikrinti, kad šios galimybės pirmenybės tvarka būtų suteiktos ūkio subjektams, valdantiems laivyną, kurio žvejybos pajėgumai iš principo yra tinkami atsižvelgiant į šias galimybes atitinkantį sugaunamų žuvų kiekį;

- ŽŪM pažymi, kad perleidžiamųjų žvejybos teisių sistema 2016 m. buvo įvesta tik pereinamajam laikotarpiui – 3 metams, nuo 2019 m. lapkričio 1 d. perleidžiamosios žvejybos teisės bus suteikiamos 15 metų ir tik tada sistema pradės pilnavertiškai veikti. Pereinamuoju laikotarpiu išryškėjo sistemos netikslumai ir spragos, kai kurios nuostatos buvo neaiškios ir skirtingai interpretuojamos, todėl teikiamu Projektu siekiama išspręsti visas problemas.

4. Projekto esmė – atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos žvejybos laivynas yra subalansuotas su žvejybos galimybėmis ir į Teisingumo Teismo sprendimą, Žuvininkystės įstatyme numatyti perleidžiamųjų teisių į žvejybos galimybes jūrų vandenyse ir žvejybos galimybių principai iš esmės nekeičiami (paliekamas dabartinis koncentracijos limitas – 40 proc.), o tik suteikiama daugiau svorio ekonominiam kriterijui – sugautų žuvų pardavimo Lietuvoje daliai, atliekami techninio pobūdžio ir patikslinantys kai kurias nuostatas pakeitimai bei įgyvendinamos tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų nuostatos.

Pagrindinės naujos teisinio reguliavimo nuostatos:

1. padidinti lašišų iki 25 proc. (*vietoje dabar nustatytą 20 proc.*) ir menkių iki 15 proc. (*vietoje dabar nustatytą 12 proc.*) Baltijos jūros žvejybos galimybių rezervo dalį, kuri gali būti skirta Baltijos jūros priekrantės žvejybai;

2. patikslinti nuostatas, reglamentuojančias perleidžiamųjų žvejybos teisių suteikimą, individualių žvejybos galimybių ir žvejybos kvotų skyrimą, atsižvelgiant į Žuvininkystės įstatymo taikymo problemas ir skirtingų interpretacijų galimybes, išryškėjusias nuo perleidžiamųjų žvejybos teisių sistemos įgyvendinimo pradžios;

3. įgyvendinti Reglamento (EB) Nr. 708/2007 nuostatas siekiant apsaugoti vandens buveines nuo rizikos, susijusios su nevietinių ir svetimų žuvų rūšių naudojimu akvakultūroje, atsisakyti pramoninių akvakultūros tvenkinių ūkių kriterijų, nes veiklos apribojimai turėtų būti taikomi visuose akvakultūros tvenkinių ūkiuose;

4. suvienodinti reikalavimus dėl sumokėjimo už aukciono būdu įsigytą perleidžiamąją žvejybos teisę verslinei žvejybai vidaus vandenyse ir jūrų vandenyse, per pusę (*nuo 1 proc. iki 0,5 proc. nuo žvejybos galimybių vertės, kurias gaus per visa perleidžiamosios teisės galiojimo laikotarpį*) sumažinti pradinę teisių į žvejybos galimybes aukciono kainą;

5. nustatyti ikiteisminius skundų dėl perleidžiamųjų žvejybos teisių suteikimo iki jų įsigaliojimo nagrinėjimo principus;

6. įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo, reikalavimus dėl sąlygų vykdyti verslinę žvejybą pagal ES susitarimus su užsienio valstybėmis, tarptautinių žvejybos organizacijų reguliuojamose akvatorijose, atvirojoje jūroje bei užsienio valstybės išskirtinėje ekonominėje zonoje atvejais;

7. panaikinti perteklines Žuvininkystės įstatymo nuostatas dėl žuvų išteklių naudotojų teisės užsiimti versline žvejyba sąlygų;

8. patikslinti nuostatas dėl žvejybos laivų registravimo ir išregistravimo, dėl žuvininkystės duomenų kaupimo informacinės sistemos;

9. pripažinti sunkiu pažeidimu verslinę žvejybą neturint Lietuvos Respublikos žvejybos laivo liudijimo;

10. patikslinti Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijų atliekamas žuvininkystės sektoriaus valdymo funkcijas, jas atskiriant ir aiškiau padalinant tarp ministerijų (ŽŪM pavedama nustatyti žuvivaisos tvarką, AM – žuvivaisos kontrolės tvarką);

11. sudaryti sąlygas žvejybos Kuršių mariose kvotos laikinam perleidimui, ūkio subjektui išlaikant galimybę gauti teisę į žvejybos kvotą be aukciono;

12. sudaryti palankesnes sąlygas apsiikeitimui individualesnėmis žveijos galimybėmis ir tuo būdu efektyvesniam žveijos galimybių panaudojimui, leidžiant skelbti individualių žveijos galimybių panaudojimą realiu laiku;

13. numatyti galimybę per Žuvų išteklų išsaugojimo priemonių rėmimo programą finansuoti žalos žuvų išteklams kompensavimo priemonės, taip pat priemonės, susijusias su žuvų išteklų išsaugojimu, išmokėti kompensacijas už galimybės žvejoti (vykdyti verslinę žvejybą) netekimą dėl valdžios institucijų, valstybės ir savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos.

Projekto nauda ir kaštai:

- numatomas teisinio reguliavimo poveikis – efektyvesnis žveijos galimybių panaudojimas, didesnės sugautų žuvų pardavimo Lietuvoje apimtys ir verslinės žveijos indėlis į vietos ekonomiką, sudaromos geresnės sąlygos konkuruoti dėl išteklų, efektyviau atgrasoma nuo neteisėtos žveijos be Lietuvos Respublikos žveijos laivo liudijimo;
- ŽŪM pažymi, kad Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

5. Derinimas:

• Projektas **suderintas be pastabų** su Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Konkurencijos taryba bei Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba;

• **atsižvelgta** į Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Susiekimo ministerijos, Europos teisės departamento ir žuvininkystės įmonių asociacijos „Lampetra“ pastabas;

• **lieka neatsižvelgta** (ar atsižvelgta iš dalies) į Aplinkos ministerijos, UAB „Seivalas“, UAB „Marlinas“, UAB „Atlantic High Sea Fishing Company“, UAB „VAO“, UAB „Arctic Fishing“, Lietuvos žuvininkystės produktų gamintojų asociacijos, Klaipėdos žveijos įmonių asociacijos „Jūros žvejys“, Žvejų ir žuvies perdirbėjų asociacijos „Baltijos žvejas“ ir Remigijaus Sako pastabas (argumentai dėl neatsižvelgtų pastabų pateikiami derinimo pažymoje):

- *dėl AM pastabų* – ŽŪM savo poziciją dėl neatsižvelgimo iš esmės argumentuoja tuo, kad siūlomi papildymai nėra susiję su Žuvininkystės įstatymo projektu daromais pakeitimais ar papildymais;

- *dėl žveijos verslo atstovų pastabų* – 2018 m. ŽŪM organizavo eilę konsultacijų susitikimų su žveijos verslo atstovais, kurių metu dalį ūkio subjektų išreiškė nuomonę, kad Žuvininkystės įstatymą reikėtų keisti iš esmės, o kita dalis – kad nieko nereikia keisti ir kad vienas svarbiausių stabilaus verslo veiksmų yra nesikeičiantis teisinis žveijos verslo reguliavimas. Esminių pokyčių norintys ūkio subjektai laikosi nuomonės, kad Žuvininkystės įstatyme esanti nuostata dėl didžiausios vienam ūkio subjektui suteikiamų teisių į žveijos galimybes dalies Baltijos jūroje turėtų būti keistina, šią ribą mažinant (nuo dabar taikomos 40 proc. iki 20 proc.);

- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė **pateikė daug koreguojamojo pobūdžio pastabų.**

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – Projektas atitinka 105.4 punkto nuostatas „parengsime ir pateiksime Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo pakeitimus, kurie reikalingi žveijos pajėgumams subalansuoti su žveijos galimybėmis, taip užtikrinant kiekvieno laivyno segmento ilgalaikį pelningumą“.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlome grąžinti Projektą rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. birželio 7 d. išvadoje Nr. NV-1604 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, prašant ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pateikti Vyriausybei patikslintą Projektą.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 11 (2019-06-19 15:07:31)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 3, 5, 6, 7, 10, 13, 141, 142, 17, 172, 174, 175, 178, 179, 18, 23, 24, 31, 311, 37, 53 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 1712, 241 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP NR. 19-827; TAIS NR. 19-846(2))
Dokumento registracijos data ir numeris	2019-06-07T14:27:40.397+03:00 Nr. NV-1606
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2019-06-10T10:05:35.107204+03:00 Nr. 1D-LRV-282
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaidas Talačka, patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-06-07T14:27:19.137+03:00
Parašo formatas	Xades-T
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM, 2.5.4.97=#1309313838373738333135, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-01-08 12:26:28
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	DIVIS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-06-07T14:27:40.426+03:00
Parašo formatas	Xades-EPES
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246, RCSC, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-26 14:02:02
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, -
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-06-10T10:05:40.7320951+03:00
Parašo formatas	Xades-EPES
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	1.2.840.113549.1.9.1=#160b696e666f407a756d2e6c74,ZUM,ZUM,Zemes Ukio Ministerija,L=Vilnius,2.5.4.8=#16074c696574757661,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-30 11:50:28
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.4.46
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2019-06-19 15:07:31 atspausdino Adrija Gasiliauskienė

**ŽVEJŲ IR ŽUVIES PERDIRBĖJŲ ASOCIACIJA
„BALTIJOS ŽVEJAS“**

Juridinių asmenų registras. Kodas 141727118. Šilutės pl. 53, LT-94105 Klaipėda. Tel. (846) 34 11 41). Faks. (8 46) 34 11 41. El. p. baltijos.zvejas@gmail.com
Atsisk. sąsk. LT51729000000700803 AB Citadele Bankas

Kam: Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius

Ministro pirmininko patarėjui Dr. Aleksandrui Muzikevičiui
Teisės grupės vyr. patarėjui Rimvydui Pilibaičiui

Kopija: Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius

Siunčiama el. paštu.

2019-06-06, Klaipėda

DĖL: LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 3, 5, 6, 7, 10, 13, 14¹, 14², 17, 17², 17⁴, 17⁵, 17⁸, 17⁹, 18, 23, 24, 31, 31¹, 37, 53 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹², 24¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. 19-846(2)

1. Žvejų ir žuvies perdirbėjų asociacija „Baltijos žvejas“, vienijanti didžiausias žvejybą Baltijos jūroje vykdančias įmones, (toliau – Asociacija) buvo informuota apie 2019-05-22 paskelbtą patikslintą Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 5, 6, 7, 10, 13, 14¹, 14², 17, 17², 17⁴, 17⁵, 17⁸, 17⁹, 18, 23, 24, 31, 31¹, 53 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹², 24¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).
2. Asociacija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatomis, teikia žemiau nurodytas esmines pastabas Įstatymo projektui, kurį Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) neįvertino ir / ar apskritai ignoravo derinimo pažymoje.
3. Asociacijos pastabas yra sekančios:

3.1. Nėra atliktas ekonominis bei teisinis teisinio reguliavimo poveikio vertinimas nors Įstatymo projektu yra iš esmės keičiamos ūkinės veiklos sąlygos (kaip priedas Nr. 1 pateikiamos nuorodos į institucijų poziciją dėl šio reikalavimo būtinumo). Kad iš esmės keičiamos veiklos sąlygos patvirtina šio rašto 4 punkte nurodyti ŽŪM siūlomi pakeitimai.

3.2. Įstatymo projektu nepagrįstai bei neteisėtai nustatomas naujas žvejybos teisių suteikimo kriterijus – žuvies iškrovimai Lietuvoje bei nustatoma nauja jo svarbos reikšmė;

3.3. Įstatymo projektu yra neteisėtai bei nepagrįstai nustatomi ribojimai, susiję su reorganizacijų atlikimu, apribojant atskirimų atlikimą, kurie prieštarauja Civiliam kodeksui, Akcinių bendrovių įstatymui, teismų įsiteisėjusiems sprendimams bei prieštarauja įstatymo negaliojimo atgal principui.

3.4. Įstatymo projektu neteisėtai nustatomas kasmetinis žvejybos teisių aukcioninis apmokestinimas.

4. Žemiau pateikiamos Įstatymo projekto nuostatos, patvirtinančios, kad Įstatymo projektu yra iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas bei veiklos sąlygos, o žemiau nurodyti siūlomi pakeitimai yra akivaizdžiai neteisėti.

Nr.	Esama įstatymo nuostata	Siūlomas pakeitimas	Siūlymo vertinimas
1.	<p>Reorganizavus ūkio subjektą, šio ūkio subjekto kiekvienų metų duomenys, naudojami apskaičiuojant atskaitos duomenis, proporcingi reorganizavimo metu perimtų reorganizuoto ūkio subjekto teisių ir pareigų daliai, žemės ūkio ministro nustatyta tvarka įskaitomi į reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas (jų dalį) perėmusio (perėmusių) ūkio subjekto (subjektų) atitinkamų metų duomenis, naudojamus apskaičiuojant atskaitos duomenis. Jei reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perima keli ūkio subjektai, reorganizavimo sąlygose kiekvienam iš pastarųjų ūkio subjektų turi būti nurodyta reorganizuoto ūkio subjekto duomenų dalis procentais, įskaitoma į reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusių ūkio subjektų pasirenkamų metų duomenis, vienoda bet kuriais pasirinktais metais. Jei reorganizavimo sąlygose nenurodytos reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusiems ūkio subjektams įskaitomų reorganizuoto ūkio subjekto duomenų dalys procentais, reorganizuoto ūkio subjekto duomenys įskaitomi kiekvienam reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusiam ūkio subjektui lygiomis dalimis.</p>	<p>Reorganizavus ūkio subjektą, šio ūkio subjekto kiekvienų metų duomenys, naudojami apskaičiuojant atskaitos duomenis, žemės ūkio ministro nustatyta tvarka pagal reorganizavimo sąlygas įskaitomi į reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas (jų dalį) perėmusio (perėmusių) ūkio subjekto (subjektų) atitinkamų metų duomenis, naudojamus apskaičiuojant atskaitos duomenis. Jei reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perima keli ūkio subjektai, reorganizavimo sąlygose kiekvienam iš pastarųjų ūkio subjektų turi būti nurodyta reorganizuoto ūkio subjekto duomenų dalis procentais, įskaitoma į reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusių ūkio subjektų pasirenkamų metų duomenis, vienoda bet kuriais pasirinktais metais. Jei reorganizavimo sąlygose nenurodytos reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusiems ūkio subjektams įskaitomų reorganizuoto ūkio subjekto duomenų dalys procentais, reorganizuoto ūkio subjekto duomenys įskaitomi kiekvienam reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusiam ūkio subjektui lygiomis dalimis.</p>	<p><u>Pabrėžtina, kad Asociacija šiam siūlymui jau yra reikšusi esmines pastabas, tačiau jos net nebuvo nurodytos derinimo pažymoje.</u></p> <p><u>Asociacija kategoriškai nesutinka su siūlymu, kuris iš esmės keičia veiklos sąlygas.</u></p> <p>Pirma, Įstatymo projektas be jokio teisinio pagrindo numato lygiomis dalimis istorinių duomenų perdavimą, jei reorganizavimo sąlygose nėra nurodytas perduodamų duomenų procentas. Pabrėžtina, jog šis naujas reikalavimas nurodyti dalis procentais yra neįgyvendinamas, nes visos reorganizacijos Lietuvos žvejybos sektoriuje yra įvykusios dar 2013-2016 metais. Tuo metu reorganizuojant ūkio subjektus ir rengiant reorganizavimo sąlygas tokio reikalavimo apskritai nebuvo.</p> <p>Antra, istorinių duomenų dalis negali būti vienoda bet kuriais pasirinktais metais, kadangi po reorganizacijos ūkio subjektai yra nepriklausomi ir žvejybą vykdo savarankiškai. Todėl nėra aišku, kodėl jų istorija turi būti vienoda visais ateities metais.</p> <p><u>Svarbiausia, kad Įstatymo projektu neteisėtai bei nepagrįstai nustatomi apribojimai, susiję su reorganizavimu atskyrimu.</u></p> <p>2017-09-08 įsiteisėjusiu galutiniu Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimu adm. byloje Nr. I-2243-968/2017 konstatuota, jog galiojančio įstatymo pagrindu po UAB Banginis reorganizavimo atskyrimo būdu UAB „Baltijos šprotai“ teisėtai skirtos perleidžiamosios teisės 2017-2019 m. laikotarpiui. Sprendime tiesiogiai nurodyta, kad įmonė buvo reorganizuota.</p>

Dar daugiau, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo

		<p>išplėstinė teisėjų kolegija 2018-11-27 nutartimi administracinėje byloje Nr. A-376-502/2018 UAB Banginis atskyrimui taikė reorganizavimo reglamentuojančias teisės normas ir laikė tai reorganizavimo būdu konstatuojamas, jog po UAB Banginis reorganizavimo atskyrimo būdu UAB „Baltijos šprotai“ teisėtai skirtos kvotos.</p> <p>Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019-01-23 nutartimi administracinėje byloje Nr. A-376-502/2018 taip pat konstatuota, jog būtent reorganizavimo pagrindu UAB „Baltijos šprotai“ pagrįstai ir teisėtai gavo UAB „Banginis“ istorinius duomenis.</p> <p>Aplinkybę, jog bendrovių atskyrimas yra laikomas vienu iš reorganizavimo būdų patvirtina ir nuosekli teismų praktika.</p> <p>Galiausiai pastebėtina, jog priimant šiuo metu galiojančią įstatymo nuostatą ŽŪM laikėsi pozicijos, kad: „Žuvininkystės įstatymo pakeitimo projektas papildytas nuostatomis dėl atskaitos duomenų perdavimo reorganizuojant ūkio subjektą. Yra numatyta, kad atskaitos duomenys negali būti sandorio dalyku, t. y. jų negalima nei pirkti, nei parduoti. Tačiau reorganizuojant ūkio subjektą šie duomenys yra įskaitomi į reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusio ūkio subjekto atitinkamų metų duomenis.“</p> <p>Taigi, nustatytu apribojimu, kad istoriniai duomenys negali būti sandorio dalyku įstatymo leidejas siekė užtikrinti, kad šiais duomenimis ūkio subjektai neprekiuotų. Dėl šios priežasties galiojantiame įstatyme numatyta išimtis dėl reorganizacijos.</p> <p>Šios pozicijos laikėsi ir LR Seimo jūrių ir žuvininkystės reikalų komisija 2015-09-30 išvadoje Nr. 240-P-1 konstatavusi, kad: „Žuvininkystės įstatymo pakeitimo projektas papildytas nuostatomis dėl atskaitos duomenų perdavimo reorganizuojant ūkio subjektą. Yra numatyta, kad atskaitos duomenys negali būti sandorio dalyku, t. y. jų negalima nei pirkti, nei parduoti. Tačiau reorganizuojant ūkio subjektą šie duomenys yra įskaitomi į reorganizuoto ūkio subjekto teises ir pareigas perėmusio ūkio subjekto atitinkamų metų duomenis.“</p> <p>Šiuo metu galiojantiame Žuvininkystės įstatyme nėra nuostatų dėl to, kaip turėtų būti apskaičiuojama istorinė dalis, jei juridinis asmuo</p>
--	--	--

	<p>buvo reorganizuotas jungimo ar skaidymo būdu. Skačiuojant istorinę dalį reorganizuotiems juridiniams asmenims pritaikius bendrąsias Civilinio kodekso nuostatas (skirtos kvotos tiek reorganizuotam juridiniam asmeniui, tiek po reorganizavimo dalį teisių perėmusiam juridiniam asmeniui), toks sprendimas buvo apskųstas teismui, todėl manome, kad Žuvininkystės įstatyme turi būti įtvirtintos aiškos nuostatos dėl reorganizavimo.</p> <p>Įstatymo projekto aiškinamajame rašte yra akcentuojama, kad „siekiant išlaikyti nuoseklią žuvininkystės politiką ir atsižvelgiant į minėtą tikslą tenkinti vietos bendruomenių, santykinį žvejybos veiklos stabilumą, tai juridiniams asmenims jungiantis arba skaidantis, iš jų neturėtų būti atimama galimybė išlaikyti ankstesnes žvejybos apimtis, ypač atsižvelgiant į padarytas investicijas, sukurtas darbo vietas, kai kitiems ūkio subjektams stabilumas išlaikomas. Todėl siūloma nepritarti įstatymo projekto 14 straipsniu keičiamo Žuvininkystės įstatymo 174 straipsnio 12 dalies išbraukimui.“</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Siūlomas pakeitimas pažeidžia įstatymo negaliojimo atgal principą. Pabrėžtina, jog Lietuvos teismai galutiniais bei įsiteisėjusiais sprendimais yra pripažinę, jog Asociacijos narei yra teisėtai perdavę istorinius duomenis kitiems ūkio subjektams atskyrimo būdu pagrindu (Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015-11-06 sprendimu, administracinė byla Nr. I-9420-821/2015 (sprendimas neįsiteisėjęs) ir Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017-09-08 įsiteisėjusiu sprendimu administracinėje byloje Nr. I-2243-968/2017). Taigi, istoriniams duomenims jau esant perduotiems, ką yra pripažinę teismai, ir jais jau vadovautasi apskačiuojant 2015-2017 metų kvotas (kadangi įmonės atskirtos 2014 metais ir atskyrimas baigtas 2015 m. vasarį), darytina išvada, jog Projektu būtų keičiami jau įvykę juridiniai faktai, t.y. jau perduotų istorinių duomenų kitoks traktavimas. 2. Siūloma pataisa akivaizdžiai nukreipta prieš konkrečius Asociacijos narius, vykdžiusius reorganizacijas, t.y. UAB „Baltijos šprotai“, taigi laikytina išimtinai diskriminacine, pažeidžiančia lygiateisiškumo ir investicijų apsaugos principus; 3. Akcinių bendrovių įstatymo (toliau – ABI) 71 straipsnio 1 dalis

			<p>nustato, kad: „Bendrovės, kuri tęsia veiklą, dalis gali būti atskiriama ir šiai daliai priskirtų turto, teisių bei pareigų pagrindu gali būti kuriama viena ar kelios tos pačios teisinės formos naujos bendrovės.“ Teismų sprendimais pripažinta, jog istoriniai duomenys yra laikytini turtinėmis teisėmis. Taigi, Projektu siūloma nuostata prieštarauja ABĮ 71 straipsnio 1 daliai, reglamentuojančiai turto bei teisių perdavimo teisėtumą įmonių atskyrimo atveju.</p>
2.	<p>17° str. 1 d. 1 p.: 1) atskaitos duomenys padidinami po 0,3 procento už kiekvieną paskutinius 3 kalendorinius metus pirminio žuvininkystės produktų pardavimo aukcioną Lietuvos teritorijoje parduotų atitinkamos rūšies žuvų vieną procentą, skaičiuojamą nuo visų per tuos pačius metus ūkio subjekto sugautų tos rūšies žuvų;</p>	<p>atskaitos duomenys padidinami po 0,8 procento už kiekvieną paskutinius 3 kalendorinius metus Lietuvos Respublikos teritorijoje parduotų atitinkamos rūšies žuvų vieną procentą, skaičiuojamą nuo visų per tuos pačius metus ūkio subjekto sugautų tos rūšies žuvų;“.</p>	<p>Atsižvelgus į tai siūlomas pakeitimas yra atmestinas.</p> <p>Šiuo siūlymu yra keičiamas žvejybos teisių nustatymo principai – nustatoma nauja, niekuo nepagrįsta 0,8 proc. vertė, bei pardavimo Lietuvos teritorijoje reikalavimas.</p> <p>Derinimo pažymoje nėra atsakyta į nei vieną Asociacijos pateiktą pastabą dėl šio kriterijaus diskriminacinio bei neteisėto podūdžio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Šiuo metu žvejybos Baltijos jūroje įmonės neparduoda Klaipėdos uoste šprotų ir strimelių, kadangi Klaipėdos žvejybinis uostas nėra pritaikytas didesnių jūrinių laivų įplaukimui (per mažas uosto gylis). Taip pat, uoste nėra infrastruktūros, būtinos žuvies iškrovimui (išsiurbimui). <p>Taigi, siūloma nuostata tiesiogiai diskriminuoja didžiuosius žvejybinius laivus ir juos turinčias bendroves, t.y. UAB „BANGINIS“ ir UAB „Baltijos šprotai“ kadangi yra objektyviai neigyvendinama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taip pat, siūloma nuostata kelia korupcijos rizikas, kadangi nėra aišku, kas laikytina žuvies pardavimu LR teritorijoje bei gali sukelti dirbtines manipuliacijas, kai žuvis bus dirbtinai parduodamos per LR tarpines įmones. • Visa žuvis, pagauta su LR vėliava plaukiojancio laivo pripažįstama Lietuvos produktu (country of origin) siekiant šią žuvį eksportuoti. Nėra aišku, ką reiškia žuvies pardavimas LR teritorijoje – t.y. būtent LR įregistruotiems juridiniams asmenims ar kt. Pažymėtina, jog žvejybos laivas, plaukiojantis su LR vėliava, visais atvejais laikomas LR teritorija. • Siūloma nuostata pažeidžia ES laisvo prekių judėjimo principą. • Atitinkamai, siūlomas procentinis didinimas nėra pagrįstas

			<p>jokiais ekonominiais skaičiavimais bei rinkos analize.</p> <ul style="list-style-type: none"> Siūloma nuostata pažeidžia įstatymo negaliojimo atgal principą, nes būtų taikoma jau įvykusiems juridiniams faktams, kai ūkio subjektai, vykdę veiklą, nežinojo apie tokio kriterijaus atėityje nustatymą.
3.	<p>17³ straipsnis:</p> <p>Kiekvienais metais ūkio subjektams skirtos tam tikros rūšies žuvų individualios žvejybos galimybės apskaičiuojamos pagal jiems suteiktą teisę į žvejybos galimybes, išskyrus priekrantės žvejybą, taip pat individualios žvejybos galimybės gali būti įsigijamos aukcijoje. Ūkio subjektai, įsigiję teisę į žvejybos galimybes aukcijoje būdu, kiekvienais metais sumoka aukcijoje pasiūlytą kainą už apskaičiuotą pagal aukcijoje suteiktą teisę į žvejybos galimybes skiriamas individualias žvejybos galimybes. Jeigu teisę į žvejybos galimybes ar individualios žvejybos galimybės buvo įsigytos aukcijoje būdu, individualios žvejybos galimybės skiriamos tik tuo atveju, kai ūkio subjektas sumoka už jas aukcijoje pasiūlytą kainą.</p> <p>17⁴ straipsnio 9 dalies pakeitimas:</p> <p>„Teisės į žvejybos galimybes tų rūšių žuvų, kurių Lietuvos Respublikos žvejybos laivai niekada negaudė, ir likusios pagal atskaitos duomenis nesuteiktos teisės į žvejybos galimybes, išskyrus šio įstatymo 17³ straipsnio 2 dalyje ir 17⁶ straipsnio 2 dalyje numatytas žvejybos galimybių dalis, suteikiamos aukcijoje būdu žemės ūkio ministro nustatyta tvarka ūkio subjektams, atitinkantiems šio įstatymo 17 straipsnio 11 dalyje nustatytas sąlygas. Pradinė aukcijoje kaina yra 0,5 procento nuo bendros kiekvienais metais pagal įsigytą teisę į žvejybos galimybes skirtinų tam tikros rūšies žuvų individualių žvejybos galimybių vertės“</p>	<p>17² straipsnio 1 dalies pakeitimas:</p> <p>Kiekvienais metais ūkio subjektams skirtos tam tikros rūšies žuvų individualios žvejybos galimybės apskaičiuojamos pagal jiems suteiktą teisę į žvejybos galimybes, išskyrus priekrantės žvejybą, taip pat individualios žvejybos galimybės gali būti įsigijamos aukcijoje būdu. Ūkio subjektai, įsigiję teisę į žvejybos galimybes aukcijoje būdu, kiekvienais metais sumoka aukcijoje pasiūlytą kainą už apskaičiuotą pagal aukcijoje suteiktą teisę į žvejybos galimybes skiriamas individualias žvejybos galimybes. Jeigu teisę į žvejybos galimybes ar individualios žvejybos galimybės buvo įsigytos aukcijoje būdu, individualios žvejybos galimybės skiriamos tik tuo atveju, kai ūkio subjektas sumoka už jas aukcijoje pasiūlytą kainą.</p> <p>17⁴ straipsnio 9 dalies pakeitimas:</p> <p>„Teisės į žvejybos galimybes tų rūšių žuvų, kurių Lietuvos Respublikos žvejybos laivai niekada negaudė, ir likusios pagal atskaitos duomenis nesuteiktos teisės į žvejybos galimybes, išskyrus šio įstatymo 17³ straipsnio 2 dalyje ir 17⁶ straipsnio 2 dalyje numatytas žvejybos galimybių dalis, suteikiamos aukcijoje būdu žemės ūkio ministro nustatyta tvarka ūkio subjektams, atitinkantiems šio įstatymo 17 straipsnio 11 dalyje nustatytas sąlygas. Pradinė aukcijoje kaina yra 0,5 procento nuo bendros kiekvienais metais pagal įsigytą teisę į žvejybos galimybes skirtinų tam tikros rūšies žuvų individualių žvejybos galimybių vertės“</p>	<p>jokiais ekonominiais skaičiavimais bei rinkos analize.</p> <ul style="list-style-type: none"> Siūloma nuostata pažeidžia įstatymo negaliojimo atgal principą, nes būtų taikoma jau įvykusiems juridiniams faktams, kai ūkio subjektai, vykdę veiklą, nežinojo apie tokio kriterijaus atėityje nustatymą. <p>ŽŪM derinimo pažymoje nepagrįstai nurodo, jog yra atliktas tik redakcinio pobūdžio patikslinimas, susijęs su aukcijoje apmokestinimu, ši informacija neatitinka tikrovės.</p> <p>Pabrėžtina, jog iki šiol už visą žvejybos teisės galiojimo laikotarpį ūkio subjektai sumokėdavo kainą tik vieną kartą, kuri buvo lygi aukcijoje pasiūlytai kainai. Šie mokėjimai įvyko 2017 metais.</p> <p>Tuo tarpu siūlomu įstatymo projektu siekiama aiškiai bei naujai ir tiesiogiai nustatyti aukcijoje dalyvio pareigą kasmet mokėti aukcijoje pasiūlytą kainą. Taigi, atsižvelgus į teisės galiojimo laikotarpį ūkio subjektams 15 kartų padidėja bendras mokestis.</p> <p>Tai laikytina esminiu ūkinės veiklos sąlygų pakeitimu.</p>

	daugiau kaip iš paskutinių 10 kalendorinių metų iki teisės į žvejybos galimybes galiojimo pabaigos, jeigu teisė į žvejybos galimybes gauta daugiau kaip prieš 3 kalendorinius metus, arba pagal paskutinius 3 kalendorinius metus iki teisės į žvejybos galimybes galiojimo pabaigos, jeigu teisė į žvejybos galimybes gauta mažiau kaip arba lygiai prieš 3 kalendorinius metus.		
--	---	--	--

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, prašome įpareigoti ŽŪM tobulinti įstatymo projektą pagal aukščiau nurodytas pastabas bei atlikti šio projekto teisinio ir ekonominio reguliavimo poveikio vertinimo išsamią analizę.

Pagarbiai

Asociacijos vardu

Atstovas atstovavimo sutarties pagrindu, vyr. teisininkas Justinas Poderis¹

¹ Atstovavimas remiantis LR advokatūros įst. nuostatomis.

VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ POZICIJA DĖL VERTINIMO ATLIKIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir kitos kompetentingos institucijos ne vieną kartą įpareigojo ŽŪM rengiant įstatymo projektą atlikti išsamų numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą:

- Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2017-02-01 Nr. (2.30-35) 6V-243 rašte nurodė, kad: „Siekiant šio tikslo būtina atkreipti dėmesį į Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2017 m. vasario 1 d. rašte Nr. (2.30-35)6V-243, kuriuo pateikta išvada dėl Nutarimo projekto, išdėstyta 5-7 pastabas dėl ūkio subjektų veiklos ribojimų pagrįstumo ir proporcingumo siekiamam tikslui. **Atsižvelgiant į tai, kad siūlomi pakeitimai yra kiekybiškai žymūs, turėtų būti išsamiau atskleista, kaip jų įgyvendinimas paveiktų visą žvejybos Baltijos jūroje sektorių.**“
- Lietuvos Respublikos vyriausybės kanceliarijos teisės departamento savo išvadoje ((TAP NR. TAP-17-264; TAIS NR. 17-811(2)), nurodė, jog atskirai turi būti įvertinti ar žuvininkystės teisinio reguliavimo pakeitimai yra pateisinami ir privalo būti įvertintas poveikis sektoriui;
- LRV 2017-07-05 nutarime konstatavo, jog: „Žuvininkystės įstatymo nuostatos, reglamentuojančios teisių į žvejybos galimybes sistemą, išgaliojo tik 2016 m. lapkričio 1 d., todėl vertinti realų šios sistemos ir šiuo metu taikomų apribojimų poveikį verslinės žvejybos jūrų vandenynse sektoriui dar anksti.“
- LRV atsisakė įtraukti Žuvininkystės įstatymo projektą į Seimo rudens sesijoje svarstomų projektų sąrašą, kol nebus atliktas siūlomų pakeitimų ekonominis poveikio vertinimas.
- Valstybės kontrole 2018 m. kovo 16 d. teisėkūros proceso valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-2018-P-40-6-2 yra nurodžiusi, kad: „Rengiant teisės akto projektą turi būti atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirinkta geriausia iš jų“.